यत्रसा अस्तीतिशेषः ॥ १८ ॥ विचेतुमन्वेष्टुं ॥१९॥२०॥२१॥२२॥ नेहपश्यामिवैदेहीमित्युक्तेपि पुनर्विलापपरिहाराय लक्ष्मणोऽवददित्याह ॥ ततइति ॥२३॥ दंडकारण्यं विचरन्त्वं सीतां प्राप्स्यसि ॥ तत्र दृष्टांतोयथाविष्णुरिति ॥ २४॥२५॥ अस्तुलक्ष्मणैवंकृतं करणेन किमित्याहरामः ॥ वनमिति ॥ २६ ॥ विव्हलः परवशः ॥ २७ ॥

वनंसर्वंविचिनुवोयत्रसाजनकात्मजा॥ मन्यसेयदिकाकुत्स्थमास्मशोकेमनःकृथाः ॥ १८॥ एवमुक्तःससौहार्दाल्लक्ष्मणेनसमाहितः॥ सहसौमित्रिणारामोविचेतुमुपचक्रमे॥ १९॥ तौवनानिगिरींश्चैवसरितश्चसरांसिच ॥ निखिलेनविचिन्वंतौसीतांदशरथात्मजौ॥ २० ॥ तस्यशैलस्यसानूनिशिलाश्चशिखराणिच॥ निखिलेनविचिन्वंतौनैवतामभिजग्मतुः॥ २१॥ विचित्यसर्वतःशैलंरामोलक्ष्मणमब्रवीत्॥ नेहपश्यामिसौमित्रेवैदेहींपर्वतेशुभां॥ २२॥ ततोदुःखाभिसंतप्तोलक्ष्मणोवाक्यमब्रवीत्॥ विचरन्दंडकारण्यंभ्रातरंदीप्ततेजसं॥ २३॥ प्राप्स्यसेत्वंमहाप्राज्ञमैथिलींजनकात्मजां॥ यथाविष्णुर्महाबाहुर्बलिंबध्वामहीमिमां॥ २४॥ एवमुक्तस्तुवीरेणलक्ष्मणेनसराघवः॥ उवाचदीनयावाचादुःखाभिहतचेतनः॥२५॥ वनंसुविचितंसर्वंपद्मिन्यःफुल्लपंकजाः ॥ गिरिश्चायंमहाप्राज्ञबहुकंदरनिर्झरः॥ नहिपश्यामिवैदेहींप्राणेभ्योपिगरीयसीं॥ २६॥ एवंसविलपन्रामःसीताहरणकर्षितः॥ दीनःशोकसमाविष्टोमुहूर्तंविव्हलोभवत्॥ २७॥ सविव्हलितसर्वांगोगतबुद्धिर्विचेतनः॥ विषसादातुरोदीनोविश्वस्याशीतमायतं ॥ २८॥ बहुशःसतुनिश्वस्यरामोराजीवलोचनः॥ हाप्रियेतिविचुक्रोशबहुशोबाष्पगद्गदः॥२९॥ तंसांत्वयामासततोलक्ष्मणःप्रियबांधवं॥ बहुप्रकारंशोकार्तःप्रश्रितःप्रश्रितांजलिः॥ ३० ॥

गतबुद्धिर्ज्ञानशून्यइव विचेतनचेष्टारहितइव ॥ अशीतं उष्णं आयतं दीर्घं॥२८॥हाप्रियेइतीति इकारलोपआर्षः ॥२९॥प्रश्रितोविनयोपेतः प्रश्रितांजलिः बद्धांजलिः ॥ ३० ॥